

DOMSTOLENS DOM
den 17 november 1998 *

I mål C-391/95,

angående en begäran enligt protokollet av den 3 juni 1971 om domstolens tolkning av konventionen av den 27 september 1968 om domstols behörighet och om verkställighet av domar på privaträttens område, från Hoge Raad der Nederlanden (Nederländerna), att domstolen skall meddela ett förhandsavgörande i det vid den nationella domstolen anhängiga målet mellan

Van Uden Maritime BV, som bedriver verksamhet under namnet Van Uden Africa Line

och

Kommanditgesellschaft in Firma Deco-Line m. fl.,

angående tolkningen av artikel 1 andra stycket punkt 4, artikel 3, artikel 5 punkt 1 och artikel 24 i ovannämnda konvention av den 27 september 1968 (EGT L 299, 1972, s. 32; svensk utgåva, C 15, 1997, s. 30), i dess ändrade lydelse enligt konventionen av den 9 oktober 1978 om Konungariket Danmarks, Irlands och Förenade konungarikets Storbritannien och Nordirland tillträde (EGT L 304, s. 1, och — i dess ändrade lydelse — s. 77; svensk utgåva, C 15, 1997, s. 14), och enligt konventionen av den 25 oktober 1982 om Republiken Greklands tillträde (EGT L 388, s. 1; svensk utgåva, C 15, 1997, s. 26),

meddelar

* Rättegångsspråk: nederländska.

DOMSTOLEN

sammansatt av ordföranden G. C. Rodríguez Iglesias, avdelningsordförandena P. J. G. Kapteyn, J.-P. Puissochet, G. Hirsch och P. Jann samt domarna G. F. Mancini, J. C. Moitinho de Almeida, C. Gulmann, J. L. Murray, D. A. O. Edward, H. Ragnemalm (referent), L. Sevón och M. Wathelet,

generaladvokat: P. Léger,
justitiesekreterare: avdelningsdirektören D. Louterman-Hubeau,

med beaktande av de skriftliga yttranden som har inkommit från:

- Van Uden Maritime BV, som bedriver verksamhet under namnet Van Uden Africa Line, genom advokaten L. M. Ebbekink, Haag,
- Kommanditgesellschaft in Firma Deco-Line m. fl., genom advokaten J. L. de Wijkerslooth, Haag,
- Tysklands regering, genom J. Pirrung, Ministerialrat, förbundsjustitieministeriet, i egenskap av ombud,
- Förenade kungarikets regering, genom L. Nicoll, Treasury Solicitor's Department, i egenskap av ombud, biträdd av V. V. Veeder, QC,
- Europeiska gemenskapernas kommission, genom B. J. Drijber, rättstjänsten, i egenskap av ombud,

med hänsyn till förhandlingsrapporten,

efter att muntliga yttranden har avgivits vid sammanträdet den 22 april 1997 av: Tysklands regering, Förenade kungarikets regering och kommissionen,

och efter att den 10 juni 1997 ha hört generaladvokatens förslag till avgörande,

följande

Dom

- 1 Hoge Raad der Nederlanden har genom beslut av den 8 december 1995, som inkom till domstolen den 14 december samma år, med stöd av protokollet av den 3 juni 1971 om domstolens tolkning av konventionen av den 27 september 1968 om domstols behörighet och om verkställighet av domar på privaträttens område, ställt åtta frågor om tolkningen av artikel 1 andra stycket punkt 4, artikel 3, artikel 5 punkt 1 och artikel 24 i den ovannämnda konventionen av den 27 september 1968 (EGT 1972, L 299, s. 32; svensk utgåva, C 15, 1997, s. 30), i dess ändrade lydelse enligt konventionen av den 9 oktober 1978 om Konungariket Danmarks, Irlands och Förenade konungarikets Storbritannien och Nordirland tillträde (EGT L 304, s. 1, och — ändrad text — s. 77; svensk utgåva, C 15, 1997, s. 14) och konventionen om Republiken Greklands tillträde (EGT L 388, s. 1; svensk utgåva, C 15, 1997, s. 26, nedan kallad konventionen).
- 2 Dessa frågor har uppkommit i en tvist mellan Van Uden Maritime BV (nedan kallat Van Uden), Rotterdam (Nederländerna), och Kommanditgesellschaft in Firma Deco-Line m. fl. (nedan kallat Deco-Line), Hamburg (Tyskland), angående en ansökan om interimistiska åtgärder med avseende på betalning av en fordran som har uppkommit med anledning av ett avtal som innehåller en skiljeklausul.

- 3 I artikel 1 första stycket föreskrivs att konventionen är tillämplig på privaträttens område. I artikel 1 andra stycket punkt 4 föreskrivs emellertid att konventionen inte är tillämplig på skiljeförfaranden.
- 4 Enligt artikel 2 skall, i enlighet med en allmän regel om domstols behörighet, talan mot den som har hemvist i en konventionsstat väckas vid domstol i den staten, oberoende av i vilken stat han har medborgarskap.
- 5 Talan mot den som har hemvist i en konventionsstat får väckas vid domstol i en annan konventionsstat endast med stöd av bestämmelserna i konventionen. I artikel 3 andra stycket uppräknas de exorbitanta behörighetsbestämmelser som inte får tillämpas mot en sådan person som har hemvist i en annan konventionsstat, bland dem artikel 126 tredje stycket och artikel 127 i den nederländska civilprocesslagen.
- 6 I artikel 5 punkt 1 i konventionen föreskrivs att talan mot den som har hemvist i en konventionsstat kan väckas i en annan konventionsstat; om talan avser avtal, vid domstolen i den ort där den förpliktelse som talan avser har uppfyllts eller skall uppfyllas.
- 7 I artikel 24 i konventionen som särskilt reglerar interimistiska åtgärder, däribland säkerhetsåtgärder, föreskrivs:

”Interimistiska åtgärder, däribland säkerhetsåtgärder, som kan vidtas enligt lagen i en konventionsstat, får begäras hos domstolarna i den staten, även om domstol i en annan konventionsstat är behörig att pröva målet i sak enligt denna konvention.”

- 8 I mars 1993 ingick Van Uden och Deco-Line ett avtal benämnt "slot/space charter agreement", i enlighet med vilket Van Uden ställde lastutrymme till Deco-Lines förfogande på fartyg som Van Uden själv, eller i samarbete med andra rederier, använder i linjetrafik mellan Nord- eller Västeuropa och Västafrika. För detta skulle Deco-Line betala frakthyra, i enlighet med av parterna fastställda tariffer.
- 9 Då Deco-Line inte betalade vissa fakturor som Van Uden hade tillsänt bolaget inledde Van Uden skiljeförfarande i enlighet med avtalet.
- 10 Van Uden inledde vidare ett interimistiskt förfarande inför ordföranden vid Rechtbank te Rotterdam, då bolaget ansåg att Deco-Line inte vidtog nödvändiga åtgärder för att skiljemän skulle kunna utses och då den uteblivna betalningen av fakturorna förorsakade bolaget likviditetsproblem. Van Uden yrkade att Deco-Line skulle förpliktas att betala fyra fordringar på grund av avtalet, till ett belopp om 837 919,13 DM.
- 11 Deco-Line invände i samband med detta förfarande att den nederländska domstolen saknade behörighet att pröva dessa yrkanden. Deco-Line hävdade att då det var etablerat i Tyskland kunde talan väckas mot det endast vid en domstol i denna stat.
- 12 Domstolen ogillade invändningen med motiveringen att en sådan åtgärd som den som yrkats av Van Uden utgjorde en interimistisk åtgärd i den mening som avses i artikel 24 i konventionen.

- 13 Med hänvisning till artikel 126 tredje stycket i civilprocesslagen fann domstolen att den var behörig, i egenskap av domstol i den stat där sökanden har hemvist, att pröva en ansökan av en sökande med hemvist i Nederländerna mot en svarande som varken har känt hemvist eller bosättning i Nederländerna. Vidare fastställde domstolen att förevarande mål av två skäl hade tillräcklig anknytning till den nederländska rättsordningen. För det första deltar Deco-Line i den internationella handeln och erhåller av denna anledning fordringar i Nederländerna som skulle kunna tas i anspråk i den staten vid verkställighet av en eventuell dom i vilken detta bolag förpliktas att erlagga betalning. För det andra skulle en sådan dom även kunna verkställas i Tyskland.
- 14 Domstolen ansåg slutligen att den omständigheten att parterna har kommit överens om att skiljeförfarandet skulle ske i Nederländerna inte påverkade dess behörighet, eftersom en skiljeklausul i enlighet med artikel 1022.2 i civilprocesslagen inte fråntar en part rätten att ansöka om interimistiska åtgärder.
- 15 Ordföranden för Rechtbank te Rotterdam förpliktade således i ett interimistiskt beslut av den 21 juni 1994 Deco-Line att betala Van Uden ett belopp om 377 625,35 DM jämte ränta enligt lag.
- 16 Efter överklagande ingivet av Deco-Line upphävde Gerechtshof te 's-Gravenhage beslutet. Enligt den domstolen skall tvisten ha tillräcklig anknytning till den nederländska rättsordningen, vilket innebär att det interimistiska beslutet inom ramen för konventionen skall kunna vara föremål för verkställighet där. Det är i detta sammanhang inte tillräckligt att Deco-Line i framtiden kan komma att förvärva tillgångar i Nederländerna.

17 Då ett överklagande av detta beslut inkom till Hoge Raad der Nederlanden beslutade den domstolen att förklara målet vilande och att hänskjuta följande frågor till domstolen:

- ”1) När en betalningsförpliktelse som uppkommit till följd av ett avtal skall uppfyllas i en konventionsstat — så att borgenären, enligt artikel 5 punkt 1 i Brysselkonventionen för att framställa ett yrkande om verkställighet, kan väcka talan vid en domstol i denna stat mot en gäldenär som har försummat att betala, även då gäldenären har hemvist i en annan konventionsstat — är då domstolarna i den första staten också (utan vidare) behöriga att pröva en ansökan, som borgenären har lämnat in avseende sin gäldenär, om att gäldenären interimistiskt skall förpliktas att betala det belopp som denne enligt domstolen som prövar ansökan med största sannolikhet är skyldig borgenären, eller gäller mer specifika villkor för att den domstol som prövar ansökan skall vara behörig, som exempelvis att det beslut som ansökan i det interimistiska förfarandet avser skall (eller kan) ha verkan i ifrågavarande konventionsstat?

- 2) Är det av betydelse för svaret på fråga 1 om parternas avtal innehåller en skiljeklausul och, om så är fallet, var skiljeförfarandet skall äga rum enligt denna klausul?

- 3) Om svaret på fråga 1 är att beslutet även — för att den domstol som prövar ansökan om en interimistisk åtgärd skall vara behörig — måste ha verkan eller kunna ha verkan i ifrågavarande konventionsstat, betyder detta att beslutet måste kunna verkställas där och är det då nödvändigt att detta villkor är uppfyllt då ansökan om den interimistiska åtgärden lämnas in, eller är det tillräckligt att detta villkor med stor sannolikhet uppfylls i framtiden?

- 4) Omfattas den möjlighet som föreligger enligt artikel 289 och följande i Nederlands Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering (den nederländska civilprocesslagen), att i brådskande fall ansöka om att ordföranden för

Arrondissementsrechtbank meddelar ett interimistiskt beslut, av begreppet 'interimistiska åtgärder, däribland säkerhetsåtgärder' i artikel 24 i Brysselkonventionen?

- 5) Är det av betydelse för svaret på fråga 4 om ett förfarande i sak är anhängigt eller kan anhängiggöras och, om så är fallet, är det av betydelse att ett skiljeförfarande är anhängigt?

- 6) Är det av betydelse för svaret på fråga 4 att den interimistiska åtgärd som har begärts är ett beslut om att en betalningsförpliktelse skall uppfyllas, såsom avses i fråga 1?

- 7) Om fråga 4 besvaras jakande, bör då, om 'domstol i en annan konventionsstat är behörig att pröva målet i sak enligt denna konvention', artikel 24 och särskilt dess hänvisning till 'interimistiska åtgärder ... som kan vidtas enligt lagen i en konventionsstat', förstås så att domstolen i det interimistiska förfarandet (utan vidare) är behörig om den är behörig enligt nationella behörighetsregler, även då reglerna i fråga är de regler till vilka det hänvisas i artikel 3 andra stycket i Brysselkonventionen, eller är dess behörighet i det senare fallet beroende av att mer specifika villkor är uppfyllda, exempelvis att den begärda interimistiska åtgärden skall (eller kan) ha verkan i den ifrågavarande konventionsstaten?

- 8) Om fråga 7 skall besvaras så att det, för att domstolen som prövar ansökan om interimistiska åtgärder skall vara behörig, även krävs att beslutet skall (eller kan) ha verkan i den ifrågavarande konventionsstaten, betyder detta att beslutet måste kunna verkställas i denna stat och är det nödvändigt att detta villkor är uppfyllt när ansökan om interimistiska åtgärder lämnas in, eller är det tillräckligt att det sannolikt uppfylls i framtiden?"

- 18 De frågor som har ställts avser domstols behörighet med stöd av konventionen vad gäller interimistiska förfaranden. Den nationella domstolen vill få svar på om en sådan behörighet kan föreligga med stöd av dels artikel 5 punkt 1 (fråga 1—3), dels artikel 24 i konventionen (fråga 4—8). I båda fallen frågar domstolen,
- för det första, vilken betydelse det har att den tvist som är anhängig vid domstolen enligt parternas avtal omfattas av en skiljeklausul,
  - för det andra, om domstolens behörighet är underställd villkoret att den begärda åtgärden har verkan eller kan ha verkan i den stat där den domstol är belägen vid vilken talan är anhängig, i synnerhet att den kan verkställas där och om det då är nödvändigt att detta villkor är uppfyllt då ansökan om den begärda interimistiska åtgärden lämnas in,
  - och, slutligen, vilken betydelse det har att talan avser provisorisk betalning av en motprestation i enlighet med ett avtal.
- 19 Det skall inledningsvis påpekas, såvitt avser domstolens behörighet i enlighet med konventionen, att en domstol som är behörig att pröva målet i sak i enlighet med artiklarna 2 och 5—18 i konventionen förblir behörig att besluta om interimistiska åtgärder, däribland säkerhetsåtgärder, som den anser vara nödvändiga.
- 20 Dessutom tillägger artikel 24, i avsnitt 9 i konventionen, en behörighetsregel, som inte utgör en del av det system som införs genom artiklarna 2 och 5—18, enligt vilken en domstol kan besluta om interimistiska åtgärder, däribland säkerhetsåtgärder, även om domstolen inte är behörig att pröva målet i sak. Bestämmelsen föreskriver att de åtgärder som kan beviljas är de som kan vidtas enligt lagen i den stat där den domstol vid vilken ansökan har ingetts är belägen.

- 21 I artikel 5 punkt 1 i konventionen föreskrivs att talan mot den som har hemvist i en konventionsstat kan väckas i en annan konventionsstat; om talan avser avtal, vid domstolen i den ort där den förpliktelse som talan avser har uppfyllts eller skall uppfyllas.
- 22 Det skall härvidlag konstateras att en domstol som är behörig att pröva målet i sak i enlighet med behörighetsreglerna i konventionen även förblir behörig att besluta om interimistiska åtgärder, däribland säkerhetsåtgärder, utan att denna behörighet är underkastad andra villkor, såsom det som omnämns i den nationella domstolens tredje fråga.
- 23 I förevarande mål innehåller emellertid det avtal som har ingåtts mellan Van Uden och Deco-Line en skiljeklausul.
- 24 Det skall konstateras att då parterna på ett rättsenligt sätt har beslutat att domstol inte skall vara behörig att avgöra en tvist till följd av avtal utan anförtrott tvisten åt skiljemän, finns det enligt konventionen inte någon domstol som är behörig att pröva målet i sak. Av detta följer att en part i ett sådant avtal inte kan ansöka om interimistiska åtgärder, däribland säkerhetsåtgärder, vid domstol som enligt konventionen är behörig att pröva målet i sak.
- 25 I det fallet kan domstol, med stöd av konventionen, endast vara behörig att besluta om interimistiska åtgärder, däribland säkerhetsåtgärder, med stöd av artikel 24.
- 26 Deco-Line samt den tyska respektive den brittiska regeringen har i detta avseende hävdats att eftersom parterna har kommit överens om att skiljemän skall slita deras tvister, omfattas inte heller det interimistiska förfarandet av konventionen. Den

tyska regeringen har i synnerhet gjort gällande att de interimistiska åtgärder som begärts inte omfattas av konventionens tillämpningsområde, då de i sig har anknytning till föremålet för ett skiljeförfarande. Enligt den brittiska regeringen kan de begärda åtgärderna i detta fall anses medverka till att skiljeförfarandet kommer till stånd, vilket innebär att de utesluts från konventionens tillämpningsområde.

- 27 Van Uden och kommissionen anser däremot att den omständigheten att det föreligger en skiljeklausul inte medför att en ansökan om interimistiska åtgärder utesluts från konventionens tillämpningsområde. Kommissionen har påpekat att föremålet för tvisten är avgörande och att frågan huruvida en avtalsförpliktelse har uppfyllts, det vill säga en fråga som omfattas av konventionens tillämpningsområde, har gett upphov det interimistiska förfarandet.
- 28 Det skall för det första erinras om att artikel 24 i konventionen är tillämplig även om en domstol i en annan konventionsstat är behörig att pröva talan i sak, så länge föremålet för tvisten omfattas av konventionens materiella tillämpningsområde, det vill säga privaträtten.
- 29 Enbart den omständigheten att en talan i sak har väckts eller kan komma att väckas vid en domstol i en konventionsstat fråntar således inte domstolen i en annan konventionsstat dess behörighet enligt artikel 24 i konventionen.
- 30 Artikel 24 i konventionen kan emellertid inte åberopas för att interimistiska åtgärder, däribland säkerhetsåtgärder, som rör ett område som inte omfattas av konventionens tillämpningsområde, skall komma att omfattas av detta (dom av den 27 mars 1979 i mål 143/78, De Cavel, REG 1978, s. 1055, punkt 9).

- 31 Enligt artikel 1 andra stycket punkt 4 i konventionen är den inte tillämplig på skiljeförfaranden. Genom denna bestämmelse har konventionsstaterna avsett att utesluta skiljeförfarandet som sådant i dess helhet från konventionens tillämpningsområde, däri inbegripet de förfaranden som inleds vid domstol (dom av den 25 juli 1991 i mål C-190/89, Rich, REG 1991, s. I-3855, punkt 18).
- 32 Den expertrapport som upprättades i samband med Konungariket Danmarks, Irlands och Förenade konungarikets Storbritannien och Nordirland tillträde till konventionen (EGT C 59, 1979, s. 71, 92) förtydligar att konventionen inte är tillämplig på domstolsavgöranden i vilka det fastställs att en skiljeklausul är giltig eller ogiltig eller i vilka parterna förpliktas att inte fullfölja skiljeförfarandet eftersom klausulen är ogiltig. Konventionen är inte heller tillämplig på förfaranden eller beslut avseende ogiltigförklaring, ändring, erkännande eller verkställighet av skiljedom. Detta gäller även förfaranden som har samband med skiljeförfarandet, såsom att utse eller att avsätta skiljemän, att fastställa var skiljeförfarandet skall äga rum eller att förlänga den tidsfrist inom vilken dom skall avkunnas.
- 33 Det skall i detta avseende likväl konstateras att interimistiska åtgärder i princip inte syftar till att genomföra ett skiljeförfarande, utan vidtas parallellt med ett sådant förfarande och är avsedda att understödja detta. De avser inte skiljeförfarandet som sådant, utan syftar till att skydda rättigheter av vitt skilda slag. Frågan om de omfattas av konventionens tillämpningsområde avgörs således inte av vilken typ av åtgärder det är fråga om, utan av vilket slag av rättigheter de är avsedda att skydda (se dom av den 26 mars 1992 i mål C-261/90, Reichert och Kockler, REG 1992, s. I-2149, punkt 32).
- 34 Det finns således anledning att dra slutsatsen att — då en ansökan om interimistiska åtgärder som i förevarande fall avser en fråga som omfattas av konventionens materiella tillämpningsområde — konventionen är tillämplig och artikel 24 kan utgöra behörighetsgrund för den domstol vid vilken ansökan om interimistiska åtgärder har ingetts, trots att talan i sak redan har väckts eller kan komma att väckas och trots att detta förfarande kommer att äga rum inför skiljemän.

- 35 I fråga om de villkor som har uppställts i konventionen för beviljande av en ansökan i enlighet med artikel 24 har Van Uden gjort gällande att den domstol vid vilken ansökan om interimistiska åtgärder har getts in är behörig utan att det krävs att något annat villkor skall vara uppfyllt, förutsatt att den har behörighet i enlighet med nationell rätt, även om det är fråga om de bestämmelser som avses i artikel 3 andra stycket i konventionen. Deco-Line har däremot anfört att det förefaller vara berättigat att uppställa striktare villkor och att hänvisningen i artikel 24 till nationella behörighetsregler under alla omständigheter innebär att domstolen i det interimistiska förfarandet har möjlighet att underkasta sin behörighet sådana villkor.
- 36 Enligt den tyska regeringen kan en domstol som avgör ett mål med stöd av en behörighetsregel som anges i artikel 3 andra stycket i konventionen besluta om interimistiska åtgärder med stöd av artikel 24 endast om denna behörighetsregel förutsätter att, eller är motiverad av att, det föreligger fara i dröjsmål och om, vid det tillfälle då domstolen beslutar om den interimistiska åtgärden, denna har tillräcklig anknytning till den stat där domstolen är belägen. Detta villkor är uppfyllt då den interimistiska åtgärden kan verkställas i den stat där domstolen är belägen.
- 37 Det skall i detta avseende erinras om att uttrycket ”interimistiska åtgärder, däribland säkerhetsåtgärder” i den mening som avses i artikel 24 i konventionen, skall förstås på så sätt att det avser åtgärder som, inom de områden som omfattas av konventionens tillämpningsområde, avser att upprätthålla en faktisk eller rättslig situation, för att skydda de rättigheter som begärs fastställda vid den domstol som prövar målet i sak (ovannämnda dom i målet Reichert och Kockler, punkt 34).
- 38 Beviljandet av sådana åtgärder från domstolens sida kräver särskild omsorg och ingående kunskap om de konkreta förhållanden inom vars ram åtgärderna skall verka. Beroende på omständigheterna och särskilt med hänsyn till handelsbruk måste det vara möjligt att tidsbegränsa förordnandet eller att, beroende på arten av de tillgångar eller varor som omfattas av de avsedda åtgärderna, kräva bankgaran-

tier eller utse en syssloman, samt att allmänt göra förordnandet beroende av förutsättningar som säkerställer att åtgärden behåller sin interimistiska eller på säkerhet inriktade karaktär (dom av den 21 maj 1980 i mål 125/79, Denilauler, REG 1980, s. 1553, punkt 15; svensk specialutgåva, volym 5, s. 197).

- 39 Domstolen fastställde i detta avseende, i domen i det ovannämnda målet Denilauler, punkt 16, att det med all säkerhet är domstolen på den ort eller i varje fall i den konventionsstat där de tillgångar som är föremål för de begärda åtgärderna finns som också är bäst lämpad att uppskatta de förhållanden som kan leda till att de begärda åtgärderna beviljas eller vägras och att föreskriva bestämmelser och villkor som sökanden skall respektera för att garantera den interimistiska eller säkerhetsmässiga karaktären av beviljade åtgärder.
- 40 Av detta följer att beviljandet av interimistiska åtgärder, däribland säkerhetsåtgärder, i enlighet med artikel 24 bland annat förutsätter att det föreligger en faktisk anknytning mellan föremålet för de begärda åtgärderna och den territoriella behörigheten hos den konventionsstat där den domstol vid vilken ansökan har ingetts är belägen.
- 41 Av detta följer även att det ankommer på den domstol som beslutar om åtgärderna med stöd av artikel 24 att beakta huruvida det är nödvändigt att föreskriva villkor eller anordningar avsedda att säkerställa att åtgärderna behåller sin interimistiska eller på säkerhet inriktade karaktär.
- 42 Såvitt särskilt gäller det förhållandet att den nationella domstolen i detta fall grundade sin behörighet på en av de nationella bestämmelser som är uppräknade i artikel 3 andra stycket i konventionen skall det erinras om att i enlighet med artikel 3 första stycket får talan mot den som har hemvist i en konventionsstat väckas vid domstol i en annan konventionsstat endast med stöd av bestämmelserna i avsnitt 2—6 i avdelning II, det vill säga artikel 5—18 i konventionen. Av detta följer att förbudet att åberopa exorbitanta behörighetsregler i artikel 3 inte avser den särskilda ordning som avses i artikel 24.

- 43 Vad slutligen avser frågan huruvida ett interimistiskt beslut om att betalning skall erläggas såsom motprestation i enlighet med ett avtal kan anses som en interimistisk åtgärd i den mening som avses i artikel 24 i konventionen, anser Deco-Line och den brittiska regeringen att så inte är fallet. Den tyska regeringen anser att förfarandet vid den nationella domstolen inte kan anses innefattas i begreppet interimistiska åtgärder, däribland säkerhetsåtgärder.
- 44 Van Uden och kommissionen delar inte denna uppfattning. Enligt kommissionen skall åtgärder som inte längre är giltiga då tvisten har avgjorts eller då en viss tidsfrist har löpt ut, anses vara interimistiska åtgärder. De kan bestå i positiva åtgärder, det vill säga ett föreläggande att vidta åtgärder, såsom att överlämna egendom eller att betala ett penningbelopp.
- 45 Det skall i detta avseende påpekas att det inte på ett allmänt och abstrakt sätt i förväg kan uteslutas att en provisorisk betalning som motprestation enligt ett avtal, även om beloppet motsvarar ett yrkande i huvudsaken, är nödvändig för att garantera verkan av domen i huvudsaken och att en sådan i förekommande fall kan framstå som berättigad med hänsyn till föreliggande intressen (se, vad avser gemenskapsrätten, beslut av den 29 januari 1997 i mål C-393/96 P (R), Antonissen mot rådet och kommissionen, REG 1997, s. I-441, punkt 37).
- 46 Det ligger emellertid i sakens natur att domstols beslut om en provisorisk betalning är ägnat att träda i stället för det beslut som den domstol som prövar talan i sak skall fatta. Om sökanden tillerkändes rätten att erhålla provisorisk betalning såsom en motprestation i enlighet med ett avtal vid domstolen på den ort där han har hemvist, vilken inte är behörig att pröva talan i sak enligt artikel 2—18 i konventionen, och sedan få beslutet erkänt och verkställt i den stat där svaranden har hemvist, skulle dessutom de behörighetsregler som föreskrivs i konventionen kunna kringgå.

47 Följaktligen utgör inte en provisorisk betalning såsom motprestation i enlighet med ett avtal en interimistisk åtgärd i den mening som avses i artikel 24, med mindre än att återbetalning till svaranden av det beviljade beloppet säkerställs för det fall sökandens talan i sak ogillas, och den åtgärd som begärs endast avser viss bestämd egendom som tillhör svaranden och som befinner sig eller kommer att befinna sig inom det territoriella behörighetsområdet för den domstol vid vilken ansökan har ingetts.

48 Med beaktande av vad som anförts ovan skall fråga 1 och fråga 2 besvaras enligt följande:

- Artikel 5 punkt 1 i konventionen skall tolkas på så sätt att den domstol som är behörig i enlighet med denna bestämmelse även är behörig att besluta om interimistiska åtgärder, däribland säkerhetsåtgärder, utan att denna behörighet är underkastad andra villkor.
- Då parterna på ett rättsenligt sätt har beslutat att domstol inte skall vara behörig att avgöra en tvist till följd av avtalet utan anförtrött tvisten åt skiljemän, kan inte interimistiska åtgärder, däribland säkerhetsåtgärder, vidtas med stöd av artikel 5 punkt 1 i konventionen.

Fråga 5 skall besvaras enligt följande:

- I den mån en ansökan om interimistiska åtgärder avser en fråga som omfattas av konventionens materiella tillämpningsområde är konventionen tillämplig

och artikel 24 kan utgöra behörighetsgrund för den domstol vid vilken ansökan om interimistiska åtgärder har ingetts, trots att talan i sak redan har väckts eller kan komma att väckas och trots att detta förfarande kommer att äga rum inför skiljemän.

Slutligen skall fråga 4 och fråga 6—8 besvaras enligt följande:

- Artikel 24 i konventionen skall tolkas på så sätt att dess tillämpning bland annat förutsätter att det föreligger en faktisk anknytning mellan föremålet för de begärda åtgärderna och den territoriella behörigheten hos den konventionsstat där den domstol vid vilken ansökan har ingetts är belägen.
- En provisorisk betalning såsom en motprestation i enlighet med ett avtal utgör inte en interimistisk åtgärd i den mening som avses i artikel 24 i konventionen, med mindre än att återbetalning till svaranden av det beviljade beloppet säkerställs för det fall sökandens talan i sak ogillas, och den åtgärd som begärs endast avser viss bestämd egendom som tillhör svaranden och som befinner sig eller kommer att befinna sig inom det territoriella behörighetsområdet för den domstol vid vilken ansökan har ingetts.

Rättegångskostnader

- ⁴⁹ De kostnader som har förorsakats av den tyska och den brittiska regeringen samt kommissionen, vilka har inkommit med yttranden till domstolen, är inte ersättningsgilla. Eftersom förfarandet i förhållande till parterna i målet vid den nationella domstolen utgör ett led i beredningen av samma mål, ankommer det på den nationella domstolen att besluta om rättegångskostnaderna.

På dessa grunder beslutar

DOMSTOLEN

— angående de frågor som genom beslut av den 8 december 1995 har ställts av Hoge Raad der Nederlanden — följande dom:

- 1) Artikel 5 punkt 1 i konventionen av den 27 september 1968 om domstols behörighet och om verkställighet av domar på privaträttens område, i dess ändrade lydelse enligt konventionen av den 9 oktober 1978 om Konungariket Danmarks, Irlands och Förenade konungarikets Storbritannien och Nordirland tillträde och konventionen av den 25 oktober 1982 om Republiken Greklands tillträde, skall tolkas på så sätt att den domstol som är behörig i enlighet med denna bestämmelse även är behörig att besluta om interimistiska åtgärder, däribland säkerhetsåtgärder, utan att denna behörighet är underkastad andra villkor.
- 2) Då parterna på ett rättsenligt sätt har beslutat att domstol inte skall vara behörig att avgöra en tvist till följd av avtalet utan anförtrött tvisten åt skiljemän, kan inte interimistiska åtgärder, däribland säkerhetsåtgärder, vidtas med stöd av artikel 5 punkt 1 i konventionen av den 27 september 1968.
- 3) I den mån en ansökan om interimistiska åtgärder avser en fråga som omfattas av konventionens materiella tillämpningsområde är konventionen tillämplig och artikel 24 kan utgöra behörighetsgrund för den domstol vid vilken ansökan om interimistiska åtgärder har inletts, trots att talan i sak redan har väckts eller kan komma att väckas och trots att detta förfarande kommer att äga rum inför skiljemän.

- 4) Artikel 24 i konventionen av den 27 september 1968 skall tolkas på så sätt att dess tillämpning bland annat förutsätter att det föreligger en faktisk anknytning mellan föremålet för de begärda åtgärderna och den territoriella behörigheten hos den konventionsstat där den domstol vid vilken ansökan har ingetts är belägen.
- 5) En provisorisk betalning såsom en motprestation i enlighet med ett avtal utgör inte en interimistisk åtgärd i den mening som avses i artikel 24 i konventionen av den 27 september 1968, med mindre än att återbetalning till svaranden av det beviljade beloppet säkerställs för det fall sökandens talan i sak ogillas, och den åtgärd som begärs endast avser viss bestämd egendom som tillhör svaranden och som befinner sig eller kommer att befinna sig inom det territoriella behörighetsområdet för den domstol vid vilken ansökan har ingetts.

Rodríguez Iglesias

Kapteyn

Puissochet

Hirsch

Jann

Mancini

Moitinho de Almeida

Gulmann

Murray

Edward

Ragnemalm

Sevón

Wathelet

Avkunnad vid offentligt sammanträde i Luxemburg den 17 november 1998.

R. Grass

G. C. Rodríguez Iglesias

Justitiesekreterare

Ordförande